

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Кафедра філософії, історичних і соціальних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Р. ШЕЛУДЬКО
«*31*» *серпня* 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1.3 «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

Рівень вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Освітньо-професійна програма

Факультет обліку і фінансів

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

07 «Управління та адміністрування»

071 «Облік і оподаткування»

«Облік і оподаткування»

Робоча програма дисципліни «Історія України та української культури» для здобувачів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування».

«31» серпня 2020 р. 27 с.

Розробник: **Голікова Олена Михайлівна**, кандидат історичних наук, доцент, професор кафедри філософії, історичних і соціальних дисциплін

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри філософії, історичних і соціальних дисциплін
Протокол №1 від «29» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри філософії, доцент

А. КРАВЦОВ

«29» серпня 2020 р.

Схвалено навчально-методичною комісією факультету обліку і фінансів.
Протокол № 2 від «31» серпня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
факультету обліку і фінансів,
к.е.н., доцент

О. ГОРОХ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни				
		денна форма навчання	заочна форма навчання			
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова				
Змістових модулів – 2	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:				
Загальна кількість годин - 90		2-й				
	Семестр					
		3-й				
		Лекції				
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5	Освітній ступінь: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти Кваліфікація – «молодший бакалавр обліку і оподаткування»	16 год.	4 год			
		Практичні, семінарські				
		14 год	4 год			
		Лабораторні				
		Самостійна робота				
		60	82			
		Вид контролю:				
		Екзамен				

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Історія України та української культури» є послідовне вивчення державно-політичного, соціально-економічного, культурного, духовного, етнічного розвитку українського народу в контексті розвитку світової цивілізації. Вивчення курсу сприяє формуванню історичної пам'яті та стійкого національного світогляду, підвищенню загальнокультурного, інтелектуального та естетичного рівнів майбутніх фахівців.

Завдання дисципліни «Історія України та української культури» полягає у: формуванні у здобувачів цілісного уявлення про історичний розвиток українського народу на основі джерел та наукової літератури; наданні здобувачам можливості осмислити сутності історії та культури України на принципах об'єктивності, духовності та гуманізму; ознайомленні здобувачів з різними поглядами істориків та культурологів на окремі періоди минулого українського народу; вихованні фахівців, здатних аналізувати та використовувати історичний досвід у науковій і професійній діяльності, у вирішенні сучасних проблем України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

головні факти і події з історії України та української культури відповідно до рівня розвитку сучасної науки; новітні історичні та культурологічні теорії та концепції; етапи та зміст українського етногенезу; етапи та зміст українського культурогенезу; специфіку аграрних відносин в українських землях на різних етапах їхнього розвитку.

уміти:

аналізувати і узагальнювати історичні та культурні процеси і факти з урахуванням сучасного рівня наукового знання; розглядати особливості історичного та культурного шляху України в контексті розвитку людства; дискутувати на історичні та культурологічні теми; використовувати знання з історії України та української культури в професійній підготовці; застосовувати набуті знання для прогнозування соціальних процесів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у сфері економіки суб'єктів господарювання або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасної економічної науки і характеризується певною невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Програмні компетентності:

загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.

ЗК02. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах.

ЗК10. Здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості.

ЗК 11. Здатність до розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем

ПРН 5. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна «Історія України та української культури» разом з дисциплінами «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи філософських знань», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього фахівця.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Українські землі в Стародавні часи та в епоху Середньовіччя (до середини XVII ст.).

Тема 1. Історія України та української культури як наука та навчальний предмет. Стародавня історія України.

Предмет і завдання курсу історії та культури України. Історія України як складова частина загальносвітової історії. Місце вітчизняної історії та культури в системі фахової підготовки. Значення курсу для виховання патріотизму і громадянської позиції, для формування історичної свідомості національної ідентичності.

Періодизація історії України. Основні джерела та наукова література.

Поняття про антропогенез. Основні етапи розвитку людського суспільства. Археологічні дослідження території України.

Неолітична революція. Трипільська культура.

Землеробські та іраномовні кочові цивілізації (кіммерійці, скіфи, сармати). Перші протодержавні утворення.

Античні міста-держави Північного Причорномор'я і Криму. Початок Великого переселення народів і зміна етнічної карти Євразії.

Виокремлення східних слов'ян. Найдавніші писемні та археологічні джерела про слов'ян. Звичаї, вірування, побут. Антський племінний союз. Боротьба з готами, гунами, аварами. Війни слов'ян з Візантією і Римською імперією.

Переддержавні утворення у східних слов'ян VI – першої половини IX ст. Еволюція суспільного устрою східних слов'ян. Територіальна община. Виникнення приватної власності. Взаємовідносини із сусідніми народами.

Тема 2. Княжа доба в історії України (IX – перш. пол. XIV ст.).

Передумови утворення Київської Русі. Особливості державотворчого процесу в Східній Європі.

Київ як політичний центр полянського союзу племен. Перетворення Києва на державний центр східнослов'янських племінних союзів.

Норманська та антинорманська теорії походження Київської Русі. Походження терміна «Русь».

Етапи державності в Київській Русі.

Проблема релігійного вибору. Хрещення Русі та його історичне значення. Київська митрополія.

Ярослав Мудрий. «Руська правда». «Правда Ярославичів».

Міжнародні зв'язки і місце Київської Русі в історії Європи.

Причини феодального дроблення Київської Русі. Володимир Мономах та його боротьба за державну єдність Русі. Форми земельної власності. Зростання політичної та економічної могутності місцевих центрів. Розвиток міст, ремесла і торгівлі. Соціальна структура населення.

Формування української народності. Виникнення назви «Україна».

Утворення Галицько-Волинського князівства та його геополітичне становище. Роман Мстиславич. Соціально-економічний розвиток та суспільно-політичний устрій Галицько-Волинського князівства.

Боротьба Русі проти монгольської навали. Південно-західні руські князівства під ігом Золотої Орди. Князь Данило Галицький. Міжнародні відносини за Данила Галицького.

Українська культура княжого періоду. Писемність і освіта. Розвиток літератури і науки. Мистецтво та архітектура.

Тема 3. Українські землі під владою Литви, Польщі та інших держав (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).

Зростання політичної могутності Великого князівства Литовського. Боротьба за галицько-волинську спадщину. Наступ Литви на Подніпров'я. Битва на Синіх Водах.

Литовсько-Руська держава: територія, суспільно-політичний устрій.

Кревська унія. Боротьба проти наступу німецьких лицарів. Грюнвальдська битва. Литовський князь Вітовт, його зовнішня і внутрішня політика.

Закарпаття під владою Угорщини. Буковина у складі Молдовського князівства. Завоювання Московською державою Чернігово-Сіверських земель.

Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Напади татар і турків на українські землі.

Соціально-економічний розвиток українських земель у другій половині XIV – середині XVII ст. Магдебурзьке право. Формування панщинно-фільваркового господарства. Юридичне оформлення кріпосного права. Литовські статuti. Устава на волоки. Форми соціального протесту мас.

Передумови Люблінської унії. Люблінський сейм 1569 р. Суспільно-політичні зміни в українських землях після Люблінської унії.

Походження, джерела поповнення і час виникнення козацтва. Козаки як охоронці південних рубежів Великого князівства Литовського від татар і турків. Причини, час і місце заснування першої Запорозької Січі. Зміни у розташуванні Січей.

Становище церкви. Розвиток полемічної літератури. Церковні собори в Бересті 1596 р., утворення греко-католицької церкви. Вплив Берестейської унії на церковне життя в Україні.

Культурні процеси в литовсько-польський і польсько-козацький періоди. Історичні умови та соціально-політичні причини формування ренесансної культури України. Братства та їх просвітницька діяльність. Освіта і культура України за часів Литовського князівства і Речі Посполитої.

Змістовий модуль 2. Україна в період Нової історії (друга половина XVII – початок XX ст.).

Тема 4. Українська національна революція і становлення української державності (1648–1676 рр.).

Україна напередодні революції. Причини, характер, рушійні сили, періодизація національної революції. Богдан Хмельницький.

Розгортання національно-визвольної війни (лютий 1648 р. – серпень 1657 р.). Зборівський договір як спроба політичного компромісу. Битва під Берестечком. Білоцерківський мирний договір. Переяславський договір 1654 р. та його оцінка в історіографії. Березневі статті. Ставлення різних соціальних та політичних груп українського суспільства до Переяславської угоди.

Ліквідація старого державного ладу і зародження Української козацької держави. Її територія та адміністративно-територіальний устрій. Поділ на суспільні групи – стани. Органи влади. Господарсько-фінансова політика. Дипломатична діяльність. Збройні сили.

Відновлення війни з Польщею. Другий похід Богдана Хмельницького на західноукраїнські землі. Вступ Швеції у війну з Польщею. Віленське перемир'я. Створення коаліції проти Польщі.

Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (вересень 1657 р. – січень 1667 р.). Гетьман Іван Виговський. Порушення царем умов Переяславської угоди. Гадяцький договір. Конотопська битва 27–29 червня 1659 р. Юрій Хмельницький. Гетьман Павло Тетеря. Чорна рада. Гетьман Лівобережжя Іван Брюховецький. Політичне розчленування України на Лівобережжя і Правобережжя.

Україна в політичних планах Польщі, Росії та Туреччини. Андрусівський мир і територіальне розчленування України.

Боротьба за воз'єднання Української держави (січень 1667 р. – вересень 1676 р.). Гетьман Петро Дорошенко. Корсунська козацька рада 1669 р. та перехід частини України, контрольованої Військом Запорозьким на чолі з гетьманом Петром Дорошенком, під протекторат Османської імперії. Бучацька угода 1672 р. Гетьмани Дем'ян Многогрішний та Іван Самойлович. Подальше обмеження автономії України. Падіння Правобережного гетьманату як завершальний акт Української революції.

Тема 5. Українська державність наприкінці XVII – у XVIII ст.

Наслідки поразки Української революції. «Вічний мир» і остаточне закріплення поділу України.

Наступ царизму на політичну автономію України.

Обрання гетьманом Івана Мазепи. «Коломацькі статті». Зміцнення влади козацької старшини. Соціальна політика І. Мазепи.

Україна на початку Північної війни. Таємна дипломатія І. Мазепи. Перехід Мазепи на бік Карла XII та наслідки цього для України. Причини поразки І. Мазепи. Оцінка діяльності І. Мазепи в історичній літературі.

Запорізька Січ під час Північної війни. Підтримка запорожцями гетьмана І. Мазепи. Зруйнування Чортомлицької Січі. Кам'янська та Олешківська Січі під турецьким протекторатом.

Обрання гетьманом Івана Скоропадського. Полтавська битва.

Гетьман у вигнанні Пилип Орлик та його «Конституція».

Інкорпораційна політика царизму. Утворення Малоросійської колегії. Наказний гетьман Павло Полуботок. Боротьба старшини за відновлення гетьманства.

Гетьман Данило Апостол. Економічна політика, реформа судових установ. Робота кодифікаційної комісії. Заснування Нової Січі. Упровадження Правління гетьманського уряду 1734 р.

Останній гетьман України Кирило Розумовський. Українська політика Катерини II. Скасування Гетьманства. Діяльність другої Малоросійської колегії.

Ліквідація Запорозької Січі. Задунайська Січ. Утворення Чорноморського козацтва. Переселення козаків на Кубань.

Реформи російського уряду 60–80-х рр. XVIII ст. Ліквідація полково-сотенного та судового устрою Гетьманщини. Перетворення її в провінцію Російської імперії. Закріпачення селян Лівобережної України 1783 р. Поширення на українську козацьку старшину прав російського дворянства («Жалувана грамота дворянству» 1785 р.).

Соціально-політичне життя в західноукраїнських землях. Полонізація православної шляхти. Ліквідація уніатської церкви на Правобережжі. Опришки.

Інкорпорація України в державну структуру Російської та Австрійської імперій. Перший поділ Речі Посполитої. Захоплення Австрією Галичини і Буковини. Захоплення Росією Криму. Другий поділ Речі Посполитої, включення Правобережної України (Київщина, Східна Волинь, Поділля, Брацлавщина) до складу Російської імперії. Третій поділ Речі Посполитої, включення до складу Росії Західної Волині.

Українська культура доби козацько-гетьманської держави. Українське бароко. Роль козацтва у формуванні національної ідентифікації української культури. Життя і творчість Г.С. Сковороди. Становлення культури Слобожанщини у XVII–XVIII ст.

Тема 6. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – XIX ст.).

Українські землі у складі Російської імперії. Адміністративно-територіальний устрій і чисельність населення. Розвиток товарних відносин і криза феодальної системи господарства. Стан сільського господарства. Промисловість. Торгівля. Транспорт. Поширення кріпацтва на Південну Україну.

Декабристи в Україні. Вплив польського повстання 1830–1831 рр. на Україну.

Початок українського національного відродження (кінець XVIII – перша половина XIX ст.). Становлення українознавства як науки. Популяризація історичного минулого України. «Історія Русів» як одне з перших досліджень історії України з давнини до 1769 р.

Політизація національного руху в першій половині XIX ст. Утворення Кирило-Мефодіївського товариства. Особистість Т.Г. Шевченка та його вплив на формування української національної ідеї та розвиток української культури.

Політика царського уряду в українському питанні в другій половині XIX ст. Піднесення антикріпосницького руху. Царський маніфест і Положення від 19 лютого 1861 р. Особливості селянської реформи в різних регіонах України.

Реформи 60–70-х рр. XIX ст.: земська, міська, судова, фінансова, освітянська, військова. Їх історико-політичне значення.

Промисловий розвиток українських земель у пореформену добу. Зростання міст. Стан сільського господарства. Кріпосницькі пережитки у землеволодінні й землекористуванні. Поглиблення соціального розшарування українського суспільства. Подальше становлення української нації.

Загальні тенденції та особливості українського національного руху.

Просвітництво. Українські громади. Наукова й освітня діяльність громадівців. Громадський соціалізм. «Народна воля» як таємна революційна організація народників-терористів та її групи в Україні. Перші робітничі організації, їх ідеологія і програми. Марксистські гуртки. Перші соціал-демократичні організації. Перші політичні партії.

Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії. Адміністративно-територіальний устрій, чисельність населення. Криза кріпосницького господарства. Антикріпосницькі рухи в Галичині та на Буковині.

Особливості національного відродження на західноукраїнських землях. «Руська трійця». Західноукраїнські землі в революції 1848–1849 рр. «Головна Руська рада». Формування програми українського національного руху. Скасування кріпацтва в Галичині.

Економічний розвиток західноукраїнських земель після революції 1848–1849 рр. Промисловість. Становище робітників. Стан сільського господарства. Землеволодіння і землекористування. Початок переселення українців на Американський континент.

Посилення національного руху на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст. Москвофіли і народовці. Українська преса. Наукове товариство імені Т. Шевченка. Виникнення Української соціал-демократичної й Української національно-демократичної партій.

Тема 7. Нові тенденції в соціально-економічному і національно-визвольному русі України на початку XX ст.

Соціально-економічне становище українських земель у складі Росії.

Земсько-ліберальна опозиція царизмові. Студентський та кооперативний рух. Робітничий рух.

Українська політична думка на початку XX століття: М. Грушевський, Д. Антонович, М. Міхновський, Д. Донцов. Загальноросійські й українські партії в Україні. Соціалістична течія в українському русі (РУП, «Спілка», УСДРП). Національно-революційна течія (Українська народна партія та її програма «Самостійна Україна»). Українські ліберали: програма і тактика (Українська національно-демократична партія в Галичині; Українська демократична і Українська радикальна партії та їх об'єднання).

Україна в демократичній революції 1905–1907 рр. Позиції політичних партій у революції. Виникнення рад робітничих депутатів. Збройні виступи в Києві, Харкові, Олександрівську, Донбасі. Державна дума.

Піднесення українського національного руху. Виникнення української преси. «Просвіти» в українському русі. Українська думська громада. Українське питання в Державній думі.

Столипінська аграрна реформа як логічне продовження модернізаційних процесів у Росії. Головні положення реформи: руйнування селянської общини; дозвіл селянину отримати землю в приватну власність (хутір чи відруб); перерозподіл поміщицьких земель шляхом купівлі-продажу через Селянський поземельний банк; переселення селян у малозаселені райони Сибіру, Середньої Азії, Північного Кавказу. Економічні й політичні наслідки реформи для України.

Західноукраїнські землі на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток: колоніальний характер економіки західноукраїнських земель. Боротьба трудящих проти

соціального гніту. Кооперативний рух. Українські фракції в австрійському парламенті та галицькому сеймі. Поява українських організацій в Галичині («Січ», «Сокіл», «Пласт»). Основні політичні угруповання: Національно-демократична партія, Соціал-демократична партія, Католицько-руський союз.

Активізація переселенського руху за океан.

Україна і Перша світова війна. Українське питання у політиці воюючих держав. Розкол у національно-визвольному русі в умовах війни. Утворення «Союзу визволення України». Поширення гасла української автономії та незалежності. Українські січові стрільці. Воєнні дії на території України у 1914 р. Політика російської адміністрації на західноукраїнських землях на початку Першої світової війни. Воєнні дії на території України в 1915–1917 рр. Соціально-політичні наслідки війни для України. Формування передумов національно-визвольної революції.

Національно-культурний рух в Україні кінця XIX – початку XX ст. Особливості українського модерну.

Змістовий модуль 3. Україна в Новітню епоху (XX – початок XXI ст.).

Тема 8. Національно-демократична революція в Україні. Боротьба за відродження державності (1917–1920 рр.).

Лютнева демократична революція 1917 р. в Росії та її вплив на Україну. Система влади в українських губерніях Росії після утворення в Петрограді Тимчасового уряду.

Утворення рад робітничих, селянських та солдатських депутатів.

Національно-демократична революція в Україні. Утворення Української Центральної Ради, її соціальна база, програма.

М.С. Грушевський і В.К. Винниченко.

Програмні завдання українських та загальноросійських політичних партій в Україні.

Роль Центральної Ради у формуванні української національної державності. Всеукраїнський національний конгрес 7–8 квітня 1917 р. Курс на автономію України у складі демократичної Російської республіки.

Взаємовідносини Центральної Ради і Тимчасового уряду. I Універсал Центральної Ради. Всеукраїнські з'їзди: селянські, військові, робітничі та ін. Формування Генерального секретаріату. II Універсал Центральної Ради. Липнева криза Тимчасового уряду та погіршення політичного й економічного становища в Україні влітку та восени 1917 р. Корніловський заколот й Україна.

Ставлення політичних сил та партій України до збройного повстання у Петрограді в жовтні 1917 р. Боротьба проти органів Тимчасового уряду в Україні. Збройні повстання у Вінниці та Києві. III Універсал Центральної Ради. Проголошення Української Народної Республіки. Боротьба більшовиків за владу. Виникнення в Україні радянського уряду. Вторгнення більшовицьких військ. IV Універсал Центральної Ради та проголошення незалежності України.

Брестський мир та німецько-українська угода. Окупація України німецькими та австро-угорськими військами. Криза Центральної Ради навесні 1918 р.

Гетьманський переворот. Українська держава гетьмана Павла Скоропадського: внутрішня політика, зовнішньополітичний курс, національно-культурна політика.

Повстансько-партизанська боротьба проти окупантів. Падіння гетьманського режиму. Утворення Директорії, її склад, соціальна база, політика. Відновлення УНР. Симон Петлюра. Соціальні програми Директорії.

Революційні події 1918 р. на західноукраїнських землях. Політичні партії Східної Галичини. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Акт злуки УНР та ЗУНР 22 січня 1919 р. Війна з Польщею. Визвольний рух у Північній Буковині та Закарпатті.

Інтервенція Антанти на півдні України. Партизансько-повстанська війна проти окупантів. Евакуація антантівських військ.

Друга війна УНР і Радянської Росії. Встановлення влади рад в Україні на початку 1919 р. Особливості політики «воєнного комунізму». Селянський повстанський рух. Цілі та характер селянських виступів. Постаті Н. Махна, М. Григор'єва, Д. Терпила (Зеленого).

Окупація України військами А.І. Денікіна. Політика Денікіна в Україні. Війська УНР і ЗУНР та їхні відносини з денікінцями. Визволення України від денікінських військ і відродження УСРР в кінці 1919 р.

Варшавський договір Юзефа Пілсудського і Симона Петлюри. Радянсько-польська війна. Розгром Врангеля. Ризький мирний договір.

Основні уроки національно-демократичної революції в Україні. Головні причини поразки національно-визвольної боротьби.

Тема 9. Україна в міжвоєнний період (1921–1939 рр.).

Соціально-економічне і політичне становище України на початку 20-х рр. ХХ ст. Перехід до нової економічної політики. Мета і завдання непу в інтерпретації В.І. Леніна.

Голод 1921–1923 рр. на півдні України: причини і наслідки. Аграрна політика державної партії. Поступове відродження сільського господарства.

Неп у промисловості. Суть господарського розрахунку. Трестування промисловості. Перші наслідки відбудовного процесу.

УСРР в системі «договірної федерації». Курс центрального партійно-державного керівництва на ліквідацію незалежності національних республік. «Автономізація» незалежних республік під виглядом утворення нової федерації – СРСР. Посилення політичної та економічної залежності Української СРР від РСФРР. Конституція СРСР 1924 р.

Система реальної влади в Україні. РКП(б) і КП(б)У та формування ними органів партійно-державного керівництва. Природа тоталітарного режиму, роль у ньому профспілок, комнезамів, комсомолу. Знищення «націонал-комуністів», обмеження української автономії, посилення антицерковної політики.

Політика коренізації, її особливості і наслідки. Досягнення і прорахунки українізації. Ставлення тоталітарного режиму до українського відродження 20-х рр.

Зміни в системі тоталітарного політичного режиму в кінці 20-х – 30-ті рр. Утвердження одноособової диктатури Й.В. Сталіна.

Згорання нової економічної політики. Курс на «розгорнуте будівництво соціалізму по всьому фронту». Здійснення форсованої індустріалізації. Перехід до директивного планування. Ескалація репресій проти господарників і спеціалістів. Виробниче змагання. Ізотовський рух. Стахановський рух. Результати розвитку промисловості в роки першої і другої п'ятирічок.

Хлібозаготівельна криза 1928–1929 рр. Поворот до суцільної колективізації. Знищення селян-власників. Завершення колективізації основної частини селянських господарств у 1931–1932 рр. Деградація сільськогосподарського виробництва в одержавлених колгоспах. Економічний терор хлібозаготівельних комісій. Голодомор 1932–1933 рр. та його наслідки й політична оцінка.

Зростання культу особи Сталіна. Репресії в Україні. Судові політичні процеси 30-х рр. «Чистки» партії. Знищення керівництва КП(б)У.

Згорання політики українізації. Національно-культурна політика державної партії в УРСР 30-х рр. Згорання української освіти та української преси. «Розстріляне відродження». Література та мистецтво на службі більшовицькій державі. Конституція СРСР 1936 р.

Західноукраїнські землі у 20–30-ті рр. Правлячі кола Польщі та українське питання: радикали і помірковані. Полонізація: цілі, засоби та наслідки. Пацифікація 30-х рр., радикалізація громадсько-політичного життя. Головні політичні течії та організації: українське народно-демократичне об'єднання, соціалісти, соціал-демократи, КПЗУ. Інтегральний націоналізм Дмитра Донцова. Створення Організації українських націоналістів на чолі з Євгеном Коновальцем. Тактика терору та її наслідки. Криза в діяльності ОУН у кінці 30-х рр.

Труднощі в розвитку національно-визвольного руху на Буковині. Прояви радикалізму та екстремізму.

Проголошення самоврядування Закарпаття після Мюнхенської угоди. Незалежність Карпатської України. Окупація Закарпаття угорськими військами.

Тема 10. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.).

Українське питання в політиці Німеччини і Радянського Союзу напередодні Другої світової війни. Пакт Молотова–Ріббентропа. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної армії на територію Західної України. Територіальні вимоги радянського керівництва до Румунії. Включення основної частини західноукраїнських земель до складу УРСР та «соціалістичні перетворення» в Західній Україні.

Напад Німеччини та її союзників на СРСР. План «Барбаросса». Катастрофічні поразки 1941 р. Оборона Києва, Одеси і Севастополя. Бої за Донбас.

Початок народної боротьби в тилу ворога. Генеральний наступ гітлерівських військ улітку 1942 р. на півдні.

Німецький окупаційний режим. План «Ост». Адміністративний устрій окупованої України. Розгортання більшовицького і націоналістичного руху Опору проти окупантів. Діяльність комуністичного підпілля і радянських партизанів. Утворення Української повстанської армії. Нова програма і тактика Організації українських націоналістів.

Перемога Червоної армії під Сталінградом і початок визволення території України. Розгортання наступу на Лівобережну Україну після Курської битви. Битва за Дніпро. Бої на Правобережжі і в західних областях. Взаємовідносини радянських партизанів з ОУН–УПА. Перехід націоналістів до тактики двофронтової боротьби. Завершення боїв за Україну восени 1944 р.

Повернення радянської влади. Початок та особливості відбудови народного господарства в умовах війни.

Культура України в роки Другої світової війни.

Наслідки війни для України: матеріальні та демографічні втрати. Внесок українського народу в розгром нацистської Німеччини.

Тема 11. Україна в повоєнний період. Наростання кризових явищ (1945–1985 рр.). Національно-державне відродження українського народу (1985–1991 рр.).

Геополітичні зміни після закінчення війни та українське питання. Завершення збирання основних етнічних земель українського народу в межах єдиної держави. Операція «Вісла». Напівпримусовий обмін населенням між Україною і Польщею.

Труднощі відбудови народного господарства. Голод 1946–1947 рр. Насильницька колективізація в західних областях України. Нова смуга масових репресій проти громадян України. Львівський церковний собор 1946 р. Підпільно-партизанська боротьба ОУН–УПА з тоталітарним ладом.

Культурне життя України у другій половині 40-х – на початку 50-х рр. Відбудова системи освіти. Впровадження обов'язкового семирічного навчання. Розгром генетики та «лисенковщина» в Україні. Боротьба влади з «космополітизмом». Ідеологічний наступ сталінщини на спроби культурно-національного відродження. Діяльність Л.М. Кагановича в Україні (1947 р.): репресії проти української інтелігенції, боротьба з «українським буржуазним націоналізмом», чистка національних кадрів.

Україна після смерті Сталіна. Ідеологічна кампанія з нагоди 300-річчя Переяславської ради. Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа.

Хрущовська «відлига» та її характер в Україні. Спроби лібералізації політичного режиму (середина 50-х – середина 60-х рр.). Критика культу особи Сталіна. Початок реабілітації жертв сталінських репресій.

Реформи М.С. Хрущова, їх суперечливий і непослідовний характер, загальна спрямованість і значення. Заходи щодо вдосконалення управління і модернізації

промисловості. Спроби подолання кризи в сільському господарстві. Участь України в освоєнні східних регіонів СРСР і цілинних земель.

Шістдесятники, самвидав, дисидентський рух як вияв політичної опозиції комуністичному режимові в Україні.

Зміни в кремлівському керівництві у жовтні 1964 р. та їх наслідки для України. Реформи середини 60-х рр., їх згорання консерваторами в партійно-державному керівництві. Зупинення реабілітації і замовчування злочинної діяльності Сталіна. Деформації в структурі економіки України, хижацька експлуатація її багатств. Екстенсивний розвиток сільського господарства, шкідливість кампанії щодо ліквідації «неперспективних» сіл.

Звільнення П.Ю. Шелеста. Особистість В.В. Щербицького як провідника русифікаторської політики центру. Політичні репресії 60–70-х рр.

Посилення реакції в духовному житті. Поглиблення нігілістичного ставлення до національної самобутності українського народу. Фальсифікація історії України. Соцреалізм як тип тоталітарної культури.

Виникнення дисидентського руху. Репресивні дії органів КДБ.

Спроби М.С. Горбачова реформувати суспільство на шляхах прискорення, перебудови і гласності. Чорнобильська катастрофа та її наслідки.

Відновлення критики сталінізму. Зростання політичної активності народу. Гальмування перебудовчих процесів в Україні. Національне пробудження українського народу.

Зародження Народного руху України і перетворення його в опозиційну до КПРС силу. Перші роки демократизації суспільно-політичного життя і утворення нових політичних партій та громадських об'єднань. Реформа виборчої системи. Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Формування парламентської опозиції – «Народної ради». Прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. Курс національно-демократичних сил на утвердження державної та економічної незалежності республіки, утворення самостійної держави.

Спроба серпневого (1991 р.) перевороту в Москві та його наслідки для України. Схвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України. Заборона діяльності КПУ.

Загальноукраїнський референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України. Перший Президент України Л.М. Кравчук. Денонсація Договору 1922 р. про утворення СРСР. Угода про Співдружність Незалежних Держав.

Тема 12. Незалежна Україна у сучасному світі.

Створення правової бази розвитку України як демократичної держави. Затвердження державної символіки України. Зміцнення державних кордонів. Формування Збройних сил і Військово-Морського флоту, Національної гвардії, Служби безпеки, митної служби. Запровадження національної грошової одиниці та інших інститутів державності.

Економічні наслідки розпаду СРСР. Поглиблення економічної кризи та погіршення умов життя населення України. Прийняття Верховною Радою України нормативних актів для реформування економіки на шляхах підприємництва, переходу до ринкових відносин, приватизації; їх суперечливий характер. Зниження темпів промислового і сільськогосподарського виробництва. Криза кредитно-фінансової системи. Наростання інфляційних процесів і соціальної напруженості. Пошуки шляхів виходу з кризи.

Аграрна політика та розвиток нових форм господарювання на селі в сучасних умовах.

Світова фінансово-економічна криза і Україна.

Політичне становище в Україні. Становлення владних структур. Формування багатопартійності. Класифікація політичних партій і об'єднань, їх платформи на виборах до

Прийняття Конституції України 1996 р. Особливості політичної системи України на межі XX–XXI ст. Конституційна реформа в Україні.

Концепція зовнішньої політики України. Визнання України зарубіжними державами, становлення дипломатичних відносин, формування представництв у міжнародних організаціях, входження у світове співтовариство. Набуття Україною без'ядерного статусу.

Україна і НАТО.

Зовнішньополітичні акції України щодо зміцнення миру і співробітництва. Участь України у миротворчих процесах ООН, у програмі «Партнерство заради миру», в діяльності Ради Європи. Хартія про особливе партнерство між Україною та НАТО.

Альтернативні варіанти геополітичної орієнтації України. Курс на євроінтеграцію. Приєднання України до єдиного європейського освітнього простору. Вступ України до СОТ.

Євромайдан (21 листопада 2013 р. – 22 лютого 2014 р.).

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Угода про зону вільної торгівлі України з ЄС.

Українська діаспора. Глобальні екологічні проблеми й Україна.

Провідні тенденції розвитку сучасної української культури. Труднощі національно-культурного відродження. Нове національне відродження в добу становлення незалежності. Розвиток науки, освіти, духовності.

Наростання кризових явищ у культурі глобалізованого світу. Експансія «маскультури» та її вплив на сучасне українське суспільство. Постмодерністська модель світу в світовій та українській інтерпретаціях.

Підсумки історичного шляху українського народу. Найголовніші уроки історії його змагань за свободу, незалежність, соборність і державність.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	лаб.	інд.	с. р.		л	сем.	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Українські землі в Стародавні часи та в епоху Середньовіччя (до середини XVII ст.).												
<i>Тема 1. Історія України та української культури як наука та навчальний предмет. Стародавня історія України.</i>	7	2	-	-	-	5	10	2	-	-	-	8
<i>Тема 2. Княжа доба в історії України (IX – перш. пол. XIV ст.).</i>	7	-	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
<i>Тема 3. Українські землі під владою Литви, Польщі та інших держав (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).</i>	7	2	-	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	21	4	2	-	-	15	26	2	0	-	-	24
Змістовий модуль 2. Україна в період Нової історії (друга половина XVII – початок XX ст.).												
<i>Тема 4. Українська національна революція і становлення української державності (1648–1676 рр.).</i>	9	2	2	-	-	5	8	2	-	-	-	6
<i>Тема 5. Українська державність наприкінці</i>	7	2	-	-	-	5	6	-	-	-	-	6

XVII – у XVIII ст.												
<i>Тема 6. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – XIX ст.).</i>	7	-	2	-	-	5	6	-	-	-	-	6
<i>Тема 7. Нові тенденції в соціально-економічному і національно-визвольному русі України на початку XX ст.</i>	9	2	2	-	-	5	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6			20	26	2	-	-	-	24
Змістовий модуль 3. Україна в Новітню епоху (XX – початок XXI ст.).												
<i>Тема 8. Національно-демократична революція в Україні. Боротьба за відродження державності (1917–1920 рр.).</i>	9	2	2	-	-	5	6	-	-	-	-	6
<i>Тема 9. Україна в міжвоєнний період (1921–1939 рр.).</i>	7	2	-	-	-	5	6	-	-	-	-	6
<i>Тема 10. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.).</i>	7	-	2	-	-	5	8	-	2	-	-	6
<i>Тема 11. Україна в повоєнний період. Наростання кризових явищ (1945–1985 рр.). Національно-державне відродження</i>	7	2	-	-	-	5	6	-	-	-	-	6

українського народу (1985–1991 рр.).												
<i>Тема 12. Незалежна Україна у сучасному світі.</i>	7	-	2	-	-	5	12	-	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 3	37	6	6	-	-	25	38	-	4	-	-	34
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	4	4			82

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма
1.	<p>Княжа доба в історії України (IX – перша половина XIV ст.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Утворення Київської Русі. 2. Етапи державності Київської Русі. Соціально-економічний та державний лад Київської Русі. 3. Роздроблення Русі: Південно-західні руські князівства. 4. Українська культура княжого періоду. 5. Історичне значення держави Київська Русь і Галицько-Волинської держави. 	2	
2.	<p>Українська національна революція 1648–1676 рр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини, характер, періодизація Української національної революції. 2. Розгортання національно-визвольної війни (лютий 1648 – серпень 1657 рр.). 3. Ліквідація старого державного ладу і зародження Української гетьманської держави. 4. Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (вересень 1657 – червень 1663 рр.). 5. Боротьба за возз'єднання Української держави (червень 1663 – вересень 1676 рр.). 	2	
3.	<p>Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII–XIX ст.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Українські землі у складі Російської імперії: <ol style="list-style-type: none"> а) приєднання Північного Причорномор'я і Криму до Росії; колонізація Південної України; б) приєднання Правобережної України до Росії; в) розвиток товарних відносин і криза феодальної системи в першій половині XIX ст.; г) скасування кріпосного права; буржуазні реформи; промисловий та сільськогосподарський розвиток у пореформену добу. 2. Культурно-національне відродження в Україні (кінець XVIII – XIX ст.): <ol style="list-style-type: none"> а) Кирило-Мефодіївське товариство: програма діяльності і значення; б) особливості національно-культурного відродження на західноукраїнських землях. «Руська трійця»; в) піднесення і політизація національного руху в Україні в другій половині XIX ст. 	2	2
4.	<p>Українська національно-демократична революція (1917–1920 рр.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Утворення та діяльність Центральної Ради в березні – жовтні 1917 р. 	2	

	<p>2. Боротьба між більшовиками й Центральною Радою. Початок громадянської війни (кінець 1917 – квітень 1918 рр.).</p> <p>3. Українська держава гетьмана П. Скоропадського.</p> <p>4. Директорія. Відновлення УНР.</p> <p>5. Західноукраїнська Народна Республіка й Закарпаття в 1918–1919 рр.</p> <p>6. Відновлення радянської влади в Україні. Денікінська окупація України.</p> <p>7. Радянсько-польська війна 1920 р. Завершення громадянської війни на території України.</p>		
5.	<p>Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)</p> <p>1. Українське суспільство у 1939–1941 рр. Українське питання в міжнародній політиці. Приєднання Західної України до УРСР.</p> <p>2. Напад Німеччини та її союзників на СРСР. Воєнні дії на території України у 1941–1942 рр.</p> <p>3. Німецький окупаційний режим. Розгортання радянського і націоналістичного руху Опору проти окупантів.</p> <p>Визволення України і відновлення радянської влади.</p>	2	-
6.	<p>Незалежна Україна у сучасному світі.</p> <p>1. Утвердження національної державності. Становлення владних структур. Конституційний процес в Україні.</p> <p>2. Соціально-економічне реформування та його наслідки для України.</p> <p>3. Політичні партії в нових умовах.</p> <p>4. Зовнішня політика України.</p> <p>5. Проблеми національно-культурного відродження на сучасному етапі.</p>	4	2
Разом		14	4

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача належить до інформаційно-розвивальних методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма
1.	Стародавня історія України 1) Теорії походження слов'ян та визначення слов'янської прабатьківщини. 2) Східні слов'яни у V–IX ст. 3) Давньоруська держава в особах (Володимир Святославич; Ярослав Мудрий; Володимир Мономах та ін.).	5 / 8	
		2, С. 32-36; 7, 153-155; 2, С. 37-40; 1, С. 33-35; 22, С. 40, 41, 45	
2.	Княжа доба в історії України (IX – перша половина XIV ст.) 1) Нормани на Русі. 2) Землеволодіння в Київській Русі. 3) Українська культура княжого періоду. 4) Формування української народності. Виникнення назви «Україна».	5 / 8	
		22, С. 35-38. 2, С. 57-61. 13, С. 95-105. 2, С. 72-76; 22, 64-69.	
3.	Українські землі у складі Литви та Польщі (друга половина XIV – перша половина XVII ст.) 1) Магдебурзьке право: особливості функціонування в Україні. 2) Формування панщинно-фільваркового господарства. 3) Утворення Кримського ханства та його експансія на українські землі. 4) Феномен козацтва в історії України. 5) Козацько-селянські повстання наприкінці XVI – на початку XVII ст.	5 / 8	
		2, С. 116-118; 7, С. 95-96. 2, С. 110-115. 2, С.107-110. 7, С. 88-89. 2, С. 129-133. 2, С. 137-144. 22, С.106-108.	
4.	Українська національна революція 1648–1676 рр. 1) Перебіг бойових дій національно-визвольної війни під проводом Б. Хмельницького (1648–1657 рр.). 2) Українська козацька держава XVII ст. 3) Особистості: гетьмани Б. Хмельницький, І. Виговський, Ю. Хмельницький, П. Тетеря, І. Брюховецький, П. Дорошенко, Д. Многогрішний, І. Самойлович.	5 / 6	
		2, С. 154-163; 22, С.125-133. 2, С.163-172; 7, С. 24-25. 2, С. 153, 167, 168, 173,174-175, 179.	

5.	<p>Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Особливості геополітичного становища України у XVII – XVIII ст. 2) Правобережні та західноукраїнські землі під владою Польщі у другій половині XVII – XVIII ст. 3) Особистості: гетьмани І. Мазепа, П. Орлик, І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, К. Розумовський. 4) Гайдамацький рух, його причини, характер, розмах. Коліївщина. 5) Ліквідація Запорозької Січі. Задунайська Січ. Утворення Чорноморського козацтва. Переселення козаків на Кубань. 	<p style="text-align: center;">5 / 6</p> <p>2, С. 178-185; 22, С. 156-157. 2, С. 191-197; 1, С.1 96, 223-238. 2, С. 192-197; 7, С. 28, 79. 1, 239-243; 22, С. 162-163.</p>
6.	<p>Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII–XIX ст.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Початок українського національного відродження. 2) Громадівський рух в Україні та його ідеологія. 3) Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії. 4) Політика царського уряду в українському питанні в другій половині XIX ст. 	<p style="text-align: center;">5 / 6</p> <p>1, С. 274-280. 7, С. 38; 2, 260-262. 2, С. 238-248. 1, С. 299-308; 14, С. 308-322.</p>
7.	<p>Україна на початку XX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Українські січові стрільці. 2) Спілка визволення України. 3) Політична програма українського націоналізму на початку XX століття (у творах Миколи Міхновського та Дмитра Донцова). 4) Особливості українського модерну (кінець XIX – початок XX ст.). 	<p style="text-align: center;">5 / 6</p> <p>7, С. 156, 176-177. 2, С. 289-293; 19, С. 238-243. 2, С. 318-320.</p>
8.	<p>Українська національно-демократична революція (1917–1920 рр.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Аграрне законодавство Української Центральної Ради. 2) Особистості періоду національно-демократичної революції 1917–1920 рр.: М. Грушевський, В. Винниченко, С. Петлюра та ін. 3) Махновщина: причини, суть, наслідки. 4) Перебіг польсько-українських відносин 1918–1920 рр. 	<p style="text-align: center;">5 / 6</p> <p>32, т.1, С. 527-545 2, С. 323, 326-327, 339, 345. 2, 365; 7, С. 95. 2, С. 368-372.</p>
9.	<p>Україна в міжвоєнний період (1921–1939 рр.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Розвиток сільського господарства України в умовах непу. 2) Голод 1921–1923 рр. в Україні. 3) Українізація та українське національне відродження 1920-х років. 4) Західноукраїнські землі у 1920–1930-ті роки. 	<p style="text-align: center;">5 / 6</p> <p>22, С. 245-250. 32, Т.1, С.20-25. 2, С.401-413; 13, С. 213-221. 2, С. 429-441.</p>

10.	Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.) 1) Вхідження західноукраїнських земель до складу СРСР та їх радянізація. 2) Українські землі в експансіоністських планах фашистської Німеччини. 3) Внесок українського народу в розгром нацистської Німеччини.	5/ 6 2, С. 453-458; 22, С. 306-309. 2, С. 461-465. 2, С. 481-485; 7, С. 112-113.
11.	Україна в повоєнний період. Наростання кризових явищ (1945–1985 рр.). Національно-державне відродження українського народу (1985–1991 рр.). 1) Геополітичні зміни після закінчення війни та українське питання. 2) Підпільно-партизанська боротьба ОУН–УПА з тоталітарним режимом. 3) Депортація українського населення у 1944–1947 рр. 4) Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа. 5) Розвиток сільського господарства (1945–1985 рр.). 6) Дисидентський рух. Діяльність Української Гельсінської групи. 7) Системна криза в СРСР: її причини та прояви. 8) Стартові умови розгортання державотворчого процесу в Україні.	5/ 6 19, С. 345-367; 14, С. 424-427. 2, С. 497-504; 22, С. 321-233. 2, С. 504-507. 2, С. 487; 9, С. 345. 33, Т.2, С. 353-359, 411-420, 485-490. 7, С. 47-48. 2, С. 544-548.
12.	Незалежна Україна у сучасному світі. 1) Реформа освіти. Приєднання України до єдиного європейського освітнього простору. 2) Політичні партії та організації в Україні в період національного відродження. 3) Україна в світових інтеграційних процесах. 4) Україна і НАТО. 5) Успіхи, проблеми та перспективи сучасної України	5 / 10 2, С. 529-543. 2, С. 566-571. 2, 349-356. 22, С. 339; 7, С. 104-106. 7, С. 3-4. 2, С. 619-640. 2, С. 624-633. 19, С. 567-580.
Разом		60 / 82

7. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Історія України та української культури» використовуємо такі методи навчання:

1. За джерелом передачі та сприймання навчальної інформації – *вербальні* (лекції, розповіді-пояснення, бесіди, консультації); *наочні* (ілюстрація, демонстрація), *практичні* (семінарські заняття, реферати здобувачів).

2. За логікою передачі та сприймання навчальної інформації – індуктивні та дедуктивні.

3. За ступенем самостійного мислення – репродуктивні та проблемно-пошукові.

4. За ступенем управління навчальним процесом – навчальна робота під керівництвом викладача (самостійна робота у аудиторії), самостійна робота поза контролем викладача (самостійна робота з підручниками і науковою літературою, текстами лекцій, з використанням сучасних інформаційних технологій: Internet, система дистанційного навчання).

8. Методи контролю

Контроль навчання складається з цілого ряду взаємопов'язаних елементів. Серед них чинне місце посідає контроль знань, тобто організація зворотного зв'язку із здобувачами як засобу управління навчально-виховним процесом. При вивченні дисципліни використовуємо такі види контролю: *поточний, рубіжний і підсумковий*.

Поточний контроль – проводиться на семінарських заняттях з метою перевірки рівня конкретної роботи, у тому числі самостійної, у формі усного опитування та письмового тестування.

Рубіжний модульний контроль – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни – змістовного модуля. Рубіжний контроль здійснюється у вигляді поточного модульного контролю (ПМК1; ПМК2; ПМК3).

Підсумковий контроль має своїм завданням з'ясувати рівень засвоєння студентами навчального матеріалу після завершення вивчення дисципліни. Він проводиться у формі іспитів.

У навчальному процесі використовується накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів. Здобувачі мають можливість контролювати накопичені бали та збільшувати їх кількість, виконуючи додаткові завдання.

9. Розподіл балів, які отримують з добувачі

Поточне тестування та самостійна робота												Реферат	Підсумковий тест (екзамен)	Сума балів			
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3									
Українські землі в Стародавні часи та в епоху Середньовіччя (до середини XVII ст.)				Україна в період Нової історії (друга половина XVII – початок XX ст.)				Україна в Новітню епоху (XX – початок XXI ст.)									
Тема 1 (5 балів)	Тема 2 (5 балів)	Тема 3 (5 балів)	ПМК1 (5 балів)	Тема 4 (5 балів)	Тема 5 (5 балів)	Тема 6 (5 балів)	Тема 7 (5 балів)	ПМК2 (5 балів)	Тема 8 (5 балів)	Тема 9 (5 балів)	Тема 10 (5 балів)	Тема 11 (5 балів)	Тема 12 (5 балів)	ПМК3 (5 балів)			
20				25				30				5	20	100			

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
64–74	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Викладання курсу забезпечено навчально-методичною літературою.

Голікова О. М. Історія України та української культури: навч.-метод. комплекс / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2018. 168 С.

У збірнику містяться: робоча програма лекційної частини курсу; розширений план лекцій, плани семінарських занять, завдання для реферативної та самостійної роботи, тести для поточного модульного контролю і завдання для екзаменаційного контролю.

12. Рекомендована література

ПІДРУЧНИКИ

1. Білоцерківський В. Я. Історія України: навч. посібник. Київ: Центр навч. л-ри, 2007. 536 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Академвидав, 2010. 687 с.
3. Бойко О. Д. Нариси з новітньої історії України (1985–1991 рр.): навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ: Кондор, 2004. – 358 с.
4. Бокань В. А., Польовий Л. П. Історія культури України: навч. посібник / В.А. Бокань, 3-тє вид., стереотип. Київ: МАУП, 2002. 256 с.
5. Борисенко В. Й. Курс української історії: з найдавніших часів до ХХ століття: навч. Посібник. 2-ге вид. Київ: Либідь, 1998. 616 с.
6. Висоцький О. Ю. Історія української культури: навч. посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. 130 с.
7. Голікова О. М. Історія України та української культури: словник-довідник / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2018. 189 с.
8. Греченко В. А, Кислюк К. В. Історія української культури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Кондор, 2013. 351 с.
9. Греченко В. А. Історія України. Модульний курс. Харків: Торсінг плюс, 2008. 384 с.
10. Історія світової та української культури: підручник для вищ. закл. освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. Київ: Літера ЛТД, 2006. 480 с.
11. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: навч. посібник / П. П. Панченко, Н. П. Барановська, С. С. Падалка та ін.; за заг. ред. В. А. Смоля. Київ: Знання, 2004. 582 с.
12. Історія України: Новітня доба: навч. посібник / [В.М. Литвин та ін.]; за ред. В.М. Литвина. Київ : Академвидав, 2012. 479 с.
13. Історія української та зарубіжної культури: навч. посібник / С. М. Клапчук, Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін.: за ред. С. М. Клапчука. 6-тє вид., випр. і доп. Київ: Знання-Прес, 2007. 358 с.
14. Кормич Л. І., Багацький В. В. Історія України: від найдавніших часів і до ХХІ століття: навч. посібник. 4-тє вид. Харків: Одиссей, 2004. 480 с.
15. Лазарович М. В. Історія України: навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2011. 685 с.
16. Литвин В. М. Історія України: підручник. 6-тє допов. вид. Київ: Наукова думка, 2011. 839 с.
17. Остафійчук В. Ф. Історії України: сучасне бачення: навч. посібник. 4-тє вид., випр. Київ: Знання-Прес, 2008. 424 с.
18. Падалка С. С., Кириленко І. Г., Вергунов В. А. Аграрна історія України: навч. посібник для студ. і викладачів с.-г. закладів освіти I–IV рівнів акредитації. У 3-х т. Київ: Аграрна наука, 2019.

19. Панченко, П. П., Мельник, Ю. Ф., Вергунов, В. А. Аграрна історія України : навч. посібник для студ. і викладачів с.-г. закладів освіти I–IV рівнів акредитації. Київ : Просвіта, 2007. 532 с.
20. Політична історія України: посіб. для студ. ВНЗ / за ред. В.І. Танцюри. Київ: Академія, 2001. 488 с.
21. Присяжнюк Ю.П. Українське селянство XIX–XX ст.: еволюція, ментальність, традиціоналізм: навч. посібник. Черкаси: Відлуння-плюс, 2002. 120 с.
22. Світлична В.В. Історія України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / М-во освіти і науки, молоді та спорту України. 6-те вид., випр. й доп. Київ: Каравела, 2012. 384 с.
23. Українська та зарубіжна культура: навч. посібник / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.Л. Шевнюк та ін.; за ред. М.М. Заковича. 4-те вид., випр. і допов. Київ: Знання, 2009. 589 С.

МОНОГРАФІЇ

24. Багалеї Д. И. История города Харькова за 250 лет его существования (1655–1905): ист. монография: в 2 т. / Д.И. Багалеї, Д.П. Миллер. Харків, 2004. Т. 1: XVII – XVIII века. – [Б. м.]: [б. и.], 2004. – 572 С.: ил.; Т. 2: XIX – начало XX века. – [Б. м.]: [б. и.], 2004. 982 с.
25. Багалій Д. І. Історія Слобідської України: наук. видання; передм., комент. В. В. Кравченка. Харків: Дельта, 1993. 256 с.: іл.
26. Грушевський М. С. Ілюстрована історія України / упоряд. Й. Брояк. Донецьк: БАО, 2003. 734 с. : іл.
27. Грушевський М. С. Історія України-Руси: в 11-ти т., 12 кн. /редкол.: П. С. Сохань (голова) та ін.; АН України; Ін-т укр. археогр.; Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 1991–1998.
28. Гунчак Т. Україна, перша половина XX століття: Нариси політичної історії. Київ: Либідь, 1993. 288 с.
29. Дорошенко Д. Нарис історії України / передм. І.О. Денисюк; ред. М.П. Парцей. Львів: Світ, 1991. 574 с.
30. Історія міста Харкова XX століття: колект. наук. монографія / О. Н. Ярмиш, С. І. Посохов, А. І. Епштейн та ін. Харків: Фоліо: Золоті сторінки, 2004. 686 с.
31. Історія українського козацтва: нариси: в 2 т. / редкол.: В.А. Смолій та ін.; НАН України, Ін-т історії України, НДІ козацтва. Т. 1. Київ: Вид. дім Києво-Могилян. акад., 2006. 800 с.; Т. 2. Київ: Вид. дім Києво-Могилян. акад., 2007. 723 с.
32. Історія українського селянства: нариси: в 2 т. / відп. ред. В.А. Смолій; НАН України; Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2006. Т. 1. 632 С.; Т. 2. 653 С.
33. Історія Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва / О. М. Голікова, А. І. Кравцов, Р. І. Киричок та ін. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2011. 544 с.
34. Історія української культури / за загал. ред. І.П. Крип'якевича. 4-те вид., стереотип. Київ: Либідь, 2002. 656 с.
35. Крип'якевич І. П. Історія України. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів: Світ, 1990. 560 с. («Пам'ятки іст. думки України»).
36. Півторак Г. П. Походження українців, росіян та їхніх мов: Міфи та правда про трьох братів слов'янських зі «спільної колиски» / НАН України; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. 2-е вид. доп. Київ: Арістей, 2004. 180 с.
37. Попович М. В. Нарис історії культури України. 2-е вид., випр. Київ : АртЕк, 2001. 728 с.

Інформаційні ресурси

Навчальні та навчально-методичні матеріали на цифрових носіях.
Відео та кінофільми.
Інтернет.

Історія науки і біографістика: електрон. наук. фах. вид. : міжвід. темат. зб. / Нац. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. Київ. URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/>

Український історичний журнал / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. Київ. URL: <http://uhj.history.org.ua/uk>